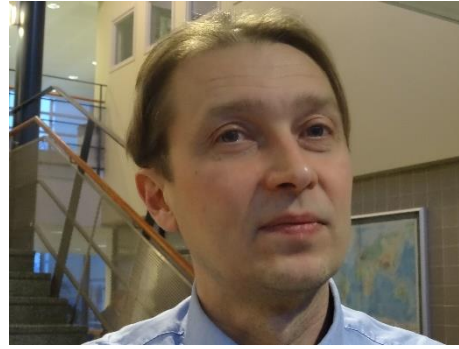

Juhani Toivakka puhui yhteistyöstä monimuotoisuuden eteen niin, että kyläläiset, viljelijät ja metsästäjät hyötyvät.

Teemu Lehtiniemi puhui lintujen ja ihmisten yhteisistä mahdollisuuksista.

Ilmastonmuutos myllertää myös peltojen linnuston

Teemu Lehtiniemi: Lintuvahingot kuriin maisematason suunnittelulla

Peltolinnusto muuttuu. Ilmastonmuutos vaikuttaa. Järki Pellon LINTUPELTO -tilaisuus veti Salon AMK:n auditorion täyteen tiistaina 13.3.2018.

Hanhiparvet pysähtyvät muuttomatallaan suomalaisille pelloille. Sitä ei tapahtunut vielä kymmenen vuotta sitten. Nyt pysähtyjä on miljoona. Sekin tuo uusia haasteita viljelijöille.

- Niistä voi selvitä tehokkaalla yhteistyöllä ja kokonaisvaltaisella maisematason hallinnalla, sanoi BirdLife Suomen suojele- ja tutkimusjohtaja **Teemu Lehtiniemi**.

Hyvässä maaseutumaisemassa sekä linnut että viljelijät pärjäävät. Siivekkäät ja ihmiset tarvitsevat ruokaa. On vain löydettävä oikeat menettelytavat. Linnut tarvitsevat ruokansa ja pesintäsuojansa ja ihmisten on pystyttävä viljelemään tuottoisasti.

Haasteita siis piisaa. Niihin Lehtiniemen mukaan voidaan vastata yhteistyössä, ennalta varautumalla ja esimerkiksi tukipolitiikalla, kun tavoitteet ovat selkeät.

Järki Pellon peltolintu-tilaisuudessa rakennettiin kokonaisnäkemyksiä. Keskusteluissa nostettiin esiin käytännön esimerkkejä ja juteltiin keinoista, joilla lintuhaittoja voidaan torjua viljelymailta. Samalla puhuttiin peltomaisemasta kadonneista ja uhanalaisista linnuista.

Lintumiehet kohtasivat toisensa myös käytäväkeskusteluissa. Professori Juhani Karhumäki on ikänsä rengastanut lintuja ja korosti sitä, että alueelliset erot ovat hyvinkin suuret. Luonnon- ja riistanhoitosäätiön asiantuntija Heikki Helle oli samoilla linjoilla.

Luonnon- ja riistanhoitosäätiön asiantuntija ja innokas lintuharrastaja **Heikki Helle** painotti monimuotoisuutta ja monien toimijoiden yhteistyön merkitystä.

- Riistapilke silmäkulmassa on mahdollista tehdä hyvää monimuotoisuuden edistämiseksi. Maisemaa ja luontoa voidaan hoitaa niin, että siitä hyötyvät sekä viljelijät, lintuharrastajat että metsästäjät.

Helle esitteli uhanalaisuuskartoituksia, joita tehdään säännöllisesti. Peltolinnustosta ovat erittäin uhanalaisiksi luokiteltuja esimerkiksi räystäspääsky ja peltosirkku, hän mainitsi. Vaarantuneita ovat muun muassa taivaanvuohi, varpunen ja viherpeippo.

Maatalouden rakennemuutos vaikuttaa luonnollisesti peltolinnustoon. Tuotannon keskittyminen ja yksipuolistuminen heijastuu lintumaailmaan ja sitä kautta myös hyönteisiin ja pölyttäjiin.

Yleisön joukosta salolainen rengastaja ja pitkään lintuja harrastanut professori **Juhani Karhumäki** korosti, että alueelliset erot ovat suuret ja paikalliset asiat ratkaisevat.

Tilaisuudessa nousi esiin huoli kuovista, joka on lounaisesta Suomesta kadonnut lähes täysin. Karhumäki kaipasi asiasta lisää tutkimusta.

Kuovien kohtalo on myös seurausta ilmastonmuutoksesta. Helle selitti, miten vielä 1970-luvulla ensin käynnistettiin peltotyöt ja sen jälkeen vasta kuovit lensivät peltomaisemaan pesimään.

- Nyt aikataulut ovat muuttuneet. Kuovit pesivät ja munivat ensin. Monet peltotyöt alkavat vasta sen jälkeen, mikä on kohtalokasta munapesille.

Vilkkaan keskustelun välissä maisteltiin varta vasten tätä tilaisuutta varten Toivon Tilalla leivottuja ”linnunpesäleivoksia”.

Teemu Lehtiniemi puhui myös ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Siitä löytyvät selitykset runsastuneisiin hanhilaumoihin.

- Tilanne ei muutu. Viljelijän kannalta se pahenee. Hanhet seuraavat niin sanottua vihreää aaltoa, eli tulevat ruuan perässä. Mitä voimme tehdä peltoviljelyä haittaaville kasvaneille naakka-, valkoposkihanhi-, tai kurkiparville?, Lehtiniemi kysyi.

- Pitää tuntea lintujen tavat ja tottumukset, jotta pystyttäisiin ohjaamaan niiden esiintymistä. Hanhet esimerkiksi pelkäävät petoja ja hakeutuvat ruokailemaan aukeille, joissa on matalaa kasvillisuutta ja mielellään vesistöä lähellä.

Hanhilla täytyy olla mahdollisuus ruokailla pellolla. Ilman peltoja ne eivät pärjää. Niitä voidaan oikeilla hoitotoimilla ohjailta tietyille pelloille. Lehtiniemi korosti, että tukipolitiikalla voidaan vähentää haittoihin liittyviä konflikteja.

- Lintuja voi karkottaa viljapelloilta houkuttelemalla tai pelottelemalla, hän sanoi ja kertoi kokeiluista, missä oli käytetty ilmapalloja, näköesteitä jopa pörrääviä droneja, joissa käytettiin sekä valoa että kotkan ääntä pelotteena. Pelottelemiseen tarvitaan ELY-keskuksen lupa,

Lehtiniemi korosti, että näitä toimia pitäisi tehdä yhteistyössä naapureiden kanssa, sillä ongelma ei poistu, vaikka linnut saataisiinkin ohjattua naapurin pelloille.

Naakat riesana

Naakat keskusteluttivat Lintupelto-tilaisuudessa. Naakat pesivät esimerkiksi tyhjillään olevissa vanhoissa rakennuksissa. Teemu Lehtiniemi näppäsi kuvan ”tämän päivän naakanpöntöstä” porvoolaismaisemasta Lintupelto-tilaisuuspäivän aamuna.

Yleisön joukosta nostettiin esiin lounaissuomalaisia peltoja vaivaavat naakkaparvet. Viljelijöitä harmittavat etenkin naakat, jotka jostain syystä nokkivat muovipaalit rikki välittömästi.

- Mikä tähän auttaisi, **Reinhold Jensen** kysyi.

Keinoina nostettiin esiin kokeiluja. Paaleja voisi sijoittaa lähemmäs metsän reunaa, jota naakat välttelevät. Paalien peittäminen, tervaaminen tai muovisuojan lisääminen voisivat auttaa.

- Luulin näkeväni unta, kun pohjalainen isäntä kysyi minulta kerran, miten kanahaukan saisi pesimään peltojen tuntumaan. Hänestä se voisi olla ratkaisu muovipaalien pelastamiseen, Lehtiniemi kertoi.

- Tarvittaessa voidaan harkita ongelmayksilöiden poistamista, mutta lajivainoa ei saa kehittyä.

Viljelijä, metsästäjä, monimuotoisuusmies Juhani Toivakka kannusti laajapohjaiseen yhteistyöhön. Kainaston kylän peltopyyprojekti on siitä hyvä esimerkki. Se on tuonut toimeliaisuutta koko kylään. Marcus von Weissenberg tuntee monimuotoisuuspeltojen toiminnan Riistasiemen-yrityksen perustajana.

Ei vainoa, eikä vihaa, vaan rakentavaa yhteistyötä, oli myös lintupeltoillan kolmannen puhujan teema. Paikalla oli viljelijä, yrittäjä ja metsästäjä **Juhani Toivakka** Kauhajoen Kainaston kylästä. Hän kertoi yhteistyöstä, joka on tuonut elämää ja tulevaisuuden uskoa tyhjenevään Kauhajoen Kainaston kylään.

- Yhteistyö on mahdollista jopa niin, että kaikki hyötyvät. Metsästysseuran kanssa Kainastossa käynnistettiin peltopyyprojekti kymmenisen vuotta sitten. Mukana olivat metsästäjien lisäksi lähes kaikki kyläläiset, Toivakka kertoi. Kylässä kuihtumisen merkit ovat nyt kadonneet.

- Elvytetty peltopyykanta on tuonut metsästys- ja muuta turismia kylään. Tarvitaan esimerkiksi majoitus-, kuljetus- ja ruokapalveluja. Tarjolla on myös ratsastusmahdollisuuksia ja koirien koulutusta. Maaseutu elää, tuottaa ruokaa ja palveluja kylässä kävijöille.

- Tänä päivänä ei saaliilla retostella, vaan metsästys on enemmänkin tapahtuma, Toivakka veti ajatuksensa yhteen ja sai yleisön innostumaan.

Tilaisuudessa jaossa olleet ja aihetta liippaavat Järki-iskut tekivät kauppansa.

Löydät ne itsekin järjen nettisivuilta sekä suomeksi että ruotsiksi. <https://www.jarki.fi/fi/jarki-iskut>